

Sygn. akt: I C 597/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym: Przewodniczący: SSO Juliusz Ciejek

	Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Szczepanek

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2018 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. W. (1)**

przeciwko **Skarbowi Państwa - Sądowi Okręgowemu w Olsztynie**

o zapłatę

I. powództwo oddala,

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego Skarbu Państwa - Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę (...) (czternaście tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 597/15

UZASADNIENIE

W dniu 15 października 2015 r. **M. W. (2)** złożył pozew przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Okręgowemu w Olsztynie, w którym domagał się zasądzenia łącznej kwoty 490.000 zł, z czego 150.000 zł tytułem zadośćuczynienia i 340.000 zł tytułem odszkodowania. Domagał się ich w związku z niezgodnym z prawem - jego zdaniem - zwrotem pozwu i uniemożliwieniem mu przeciwstawienia się roszczeniu byłej żony, która dochodziła od niego kwoty 120.000 zł tytułem bezprawnie pobranej przez niego z jej konta bankowego należności, w pozwie wzajemnym, który niezasadnie został wyłączony ze sprawy o sygn. akt (...), a następnie zwrócony w sprawie o sygn. akt (...). Dodatkowo w piśmie procesowym z dnia 8 sierpnia 2017 r. wniósł również o rozszerzenie podstawy faktycznej wskazując, że w szeregu spraw był on krzywdzonym wyrokami tut. Sądu. Tymi sprawami były sprawy toczące się pod sygn. akt: (...), (...), (...), (...) i (...). Ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania. (k. 3-15, 267-270)

Skarb Państwa - Sąd Okręgowy w Olsztynie zastępowany przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W opozycji do powoda wskazał na zgodność z obowiązującymi przepisami prawa działań Sądu Okręgowego w Olsztynie. Jednocześnie podkreślił pozbawienie podstaw stanowiska powoda oraz wyciąganych przez niego wniosków. Pozwany tym samym zakwestionował powództwo zarówno, co do

zasady, jak i co do wysokości. Ponadto złożył zarzut przedawnienia roszczenia na podstawie przepisu art. 442¹ § 1 k.c. (k. 317-323)

Postanowieniem z dnia 9 października 2018 r. Sąd ograniczył przedmiot rozprawy do badania kwestii zasady odpowiedzialności pozwanego. (k. 455v)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. W. (3) w dniu 14 czerwca 2003 r. w O. zawarł związek małżeński z G. R., która przyjęła jego nazwisko, jako drugi członek swojego nazwiska: G. W. (1).

(bezsporne)

W dniu 6 maja 2008 r. M. W. (3) zmienił imię i nazwisko na M. W. (2) (wobec tego dalej – imię i nazwisko, jak aktualnie). Drugi członek nazwiska jego żony również został zmieniony na (...).

(dowód: decyzja o zmianie imienia i nazwiska z dnia 6 maja 2008 r. – k. 81: w aktach sprawy (...))

W trakcie trwania małżeństwa, na mocy umowy z dnia 9 stycznia 2004 r. zawartej w formie aktu notarialnego za Rep A (...) r. małżonkowie wyłączyli wspólność ustawową ustalając, iż każdy z nich od dnia podpisania umowy będzie zarządzać i rozporządzać swoim majątkiem samodzielnie.

(dowód: umowa z dnia 9 stycznia 2004 r. Rep A (...) o wyłączenie majątkowej wspólności ustawowej – k. 5-7: w aktach sprawy (...))

G. W. (2) w swoim majątku odrębnym miała zgromadzone środki finansowe pochodzące m.in. z przyznanego jej sądownie zadośćuczynienia, które przeznaczyła na zakup jednostek uczestnictwa w Funduszu Akcji (...). Była to inwestycja, która miała zabezpieczyć środki na przyszłość, w tym na kupno mieszkania córce, która pochodziła z jej poprzedniego związku małżeńskiego.

(dowód: zeznania G. W. (2) w charakterze strony – k. 201v-202v: w aktach sprawy (...))

Zakładając rachunek w ramach wzmiankowanego Funduszu G. W. (2) udzieliła doń pełnomocnictwa mężowi M. W. (1) w celu likwidacji (umorzenia jednostek uczestnictwa) na wypadek nieprzewidzianego spadku notowań na giełdzie.

(dowód: zeznania G. W. (2) w charakterze strony – k. 201v-202v: w aktach sprawy (...))

W styczniu 2009 r. G. W. (2) wniosła do tut. Sądu przeciwko M. W. (1) pozew o rozwód, który został zarejestrowany pod sygn. akt (...).

(dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 11 kwietnia 2011 r. wydany w sprawie o sygn. akt (...) wraz z uzasadnieniem i notatką – k. 450-454v)

W trakcie toczącej się sprawy rozwodowej, w dniu 7 stycznia 2009 r., M. W. (2) dokonał umorzenia jednostek uczestnictwa w w/w funduszu inwestycyjnym swojej żony. Następnie wypłacił wszystkie środki z jej rachunku i pomimo licznych wezwań odmówił ich zwrotu. Środki te zostały przez niego lub osoby przezeń upoważnione spożytkowane w bliżej nieokreślony sposób.

(dowód: zeznania G. W. (2) w charakterze strony – k. 201v-202v, historia rachunku k. 8-9, wezwanie k. 10 : w aktach sprawy (...))

W dniu 11 lutego 2011 r. G. W. (2) wniosła do tut. Sądu pozew o zasądzenie na jej rzecz od M. W. (1) kwoty 120.000 zł tytułem bezpodstawnego wzbogacenia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 sierpnia 2009 r. do dnia zapłaty. Sprawa ta została zarejestrowana pod sygn. akt (...).

(dowód: pozew – k. 2-4: w aktach sprawy (...))

W dniu 11 kwietnia 2011 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie w sprawie o sygn. akt (...) rozwiązał przez rozwód małżeństwo G. W. (2) z/d R. i M. W. (1). Apelacja złożona od tego wyroku przez pozwanego została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie o sygn. akt (...).

(dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 11 kwietnia 2011 r. wydany w sprawie o sygn. akt (...) wraz z uzasadnieniem i notatką – k. 450-454v)

M. W. (2) pismem z dnia 25 stycznia 2012 r. w sprawie (...)wniósł pozew wzajemny. Na podstawie treści przepisu art. 218 k.p.c. Sąd w dniu 25 stycznia 2012 r. postanowił wyłączyć do odrębnego rozpoznania powództwo wzajemne zgłoszone przez powoda w sprawie z powództwa G. W. (2) o zapłatę.

(dowód: protokół rozprawy z dnia 25 stycznia 2012 r. – k. 305, 309)

Pozew (pozew wzajemny) M. W. (1) z dnia 25 stycznia 2012 r. został zarejestrowany pod sygn. akt (...). Zarządzeniem z dnia 26 stycznia 2012 r. przewodniczący Wydziału ustalił należną opłatę sądową od pozwu na kwotę 6.000 zł i wezwał w trybie art. 130 § 1 k.p.c. do jej uiszczenia przez M. W. (1) w terminie tygodniowym, pod rygorem zwrotu pozwu. Wezwanie do uzupełnienia braku fiskalnego pozwu zostało skutecznie doręczone M. W. (1) w dniu 3 lutego 2012 r. M. W. (2) do dnia 10 lutego 2012 r. nie uiszczył opłaty, ani nie złożył wniosku o zwolnienie od jej wniesienia.

(dowód: zarządzenie wstępne z dnia 26 stycznia 2012 r. – k. 1, zwrotne potwierdzenie odbioru – k. 7: w aktach sprawy (...))

W dniu 1 lutego 2012 r. Sąd w sprawie o sygn.(...) wydał wyrok, w którym m. in. zasądził od pozwanego M. W. (1) na rzecz powódki G. W. (2) kwotę 120.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24 listopada 2009 r. Apelacja pozwanego została przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku oddalona.

(dowód: wyrok Sądu Okręgowego w O. z dnia 1 lutego 2012 r. wydany w sprawie o sygn. akt (...) – k. 326-326v, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 19 września 2012 r. wydany w sprawie o sygn. (...) – k. 399: w aktach (...))

W dniu 17 lutego 2012 r. w sprawie o sygn. akt (...) zarządzono zwrot pozwu (pozewu wzajemnego) M. W. (1) z dnia 25 stycznia 2012 r. z uwagi na nieuzupełnienie jego braku fiskalnego w określonym terminie. Odpis zarządzenia o zwrocie pozwu wraz z pouczeniem o możliwości jego zaskarżenia został doręczony M. W. (1) w dniu 8 marca 2012 r. Zarządzenie o zwrocie pozwu uprawomocniło się w dniu 16 marca 2012 r.

(dowód: zarządzenie o zwrocie pozwu z dnia 17 lutego 2012 r. – k. 8-8v, zwrotne potwierdzenie odbioru – k. 10-10v, zarządzenie z dnia 26 marca 2012 r.: w aktach sprawy (...))

W dniu 2 maja 2012 r. M. W. (2) złożył zażalenie na zarządzenie z dnia 17 lutego 2012 r. o zwrocie pozwu. Postanowieniem z dnia 11 maja 2012 r., Sąd odrzucił zażalenie z uwagi na złożenie go z uchybieniem 7 dniowego terminu na jego wniesienie.

(dowód: zażalenie – k. 14-15, postanowienie Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 11 maja 2012 r. – k. 20-20v: w aktach sprawy (...))

Po rozwodzie, w dniu 4 listopada 2013 r. G. W. (2) wróciła do swojego panieńskiego nazwiska - R..

(dowód: pismo kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w L. z dnia 24 września 2013 r. – k. 16)

Wyrokiem z dnia 8 lipca 2014 r. wydanym w sprawie (...) Sąd Rejonowy w Olsztynie uznał M. W. (1) za winnego tego, że w dniu 10 sierpnia 2009 r. w O., po wypłaceniu z rachunku G. R. prowadzonego w banku (...) przy ul. (...), na podstawie pełnomocnictwa udzielonego mu przez G. R., przywłaszczył sobie pieniądze w kwocie 120.000 zł tj.

popelnienia przestępstwa określonego w art. 284 § 1 k.k. i za to skazał go na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności warunkowo zawieszając wykonanie orzeczonej kary na okres próby 2 lat.

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 8 lipca 2014 r. wydany w sprawie o sygn. akt (...) - k. 64-65: w aktach sprawy (...))

Sprawa o sygn. akt (...) została zainicjowana przez Ł. W. przeciwko J. P., który żądał od niego zapłaty odszkodowania w kwocie 92.000 zł. W dniu 9 listopada 2007 r. Sąd Okręgowy wydał w tej sprawie wyrok uwzględniający powództwo jedynie w kwocie 2.400 zł. Zaskarżył go powód. Jego apelacja się nie ostała, albowiem Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2008 r. wydanym w sprawie o sygn. akt(...) oddalił ją w całości.

(dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 9 listopada 2007 r. wydany w sprawie o sygn. (...) wraz z uzasadnieniem – k. 341-341v, 351-365, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 4 kwietnia 2008 r. wydany w sprawie (...) wraz z uzasadnieniem – k. 413, 451-455v: w aktach (...) / (...))

Sprawa o sygn. akt (...) została zainicjowana przez Skarb Państwa - Komendanta Wojewódzkiego Policji w O. przeciwko M. W. (1) o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności. W dniu 2 października 2015 r. Sąd Rejonowy Olsztynie wydał w tej sprawie wyrok, który zaskarżył pozwany. Jego apelacja się nie ostała, albowiem Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2016 r. wydanym w sprawie o sygn. akt (...) oddalił ją w całości.

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 2 października 2015 r. wydany w sprawie o sygn. (...)wraz z uzasadnieniem – k. 216, 223-224v, wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 13 kwietnia 2016 r. wydany w sprawie (...) wraz z uzasadnieniem – k. 259, 265-270: w aktach (...) / (...))

Sprawa o sygn. akt (...) została zainicjowana przez Ł. W. przeciwko K. K. oraz A. F., który żądał od nich solidarnie zapłaty. W dniu 29 grudnia 2006 r. Sąd Okręgowy wydał w tej sprawie wyrok, który zaskarżyły strony. Apelacja powoda nie ostała się, albowiem Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z dnia 6 czerwca 2007 r. wydanym w sprawie o sygn. akt (...) ją odrzucił.

(dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 29 grudnia 2006 r. wydany w sprawie o sygn.(...) wraz z uzasadnieniem – k. 923, 955-967v, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 6 czerwca 2007 r. wydany w sprawie (...) wraz z uzasadnieniem – k. 1135-1136v: w aktach (...) / (...))

Sąd zważył, co następuje:

Pozew jest niezasadny, a żądania powoda M. W. (1) nie zasługują na uwzględnienie. Powód nie wykazał i nie udowodnił, aby zaistniały jakiegokolwiek podstawy do przypisania odpowiedzialności pozwanego wobec powoda, tymczasem zgodnie z art. 6 k.c. to na nim, jako na podmiocie wywodzącym skutki z przedstawionych twierdzeń spoczywał obowiązek udowodnienia, iż twierdzenia te odpowiadają prawdzie.

Powód domagał się zasądzenia odszkodowania oraz zadośćuczynienia na podstawie art. 417 § 1 k.c., który stanowi, że za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

Procesowej podstawy żądania powoda można tu poszukiwać odnośnie orzeczeń zapadłych w sprawach (...) (wyłączenie pozwu wzajemnego) i (...) (zwrot pozwu) w art. 424^(1b) k.p.c.

Powód wywodził swoje roszczenie z jego zdaniem niezgodnych z prawem decyzji Sądu, tj. postanowienia Sądu z dnia 25 stycznia 2012 r. wydanego w sprawie o sygn. (...) w przedmiocie wyłączenia do odrębnego rozpoznania jego powództwa wzajemnego oraz zarządzenia z dnia 17 lutego 2012 r. wydanego w sprawie o sygn. akt (...) o jego zwrocie. Powyższe spowodowało - jego zdaniem - uniemożliwienie mu przeciwstawienia się roszczeniu jego byłej żony o zwrot kwoty

120.000 zł, której to kwoty żądała od niego tytułem bezprawnie pobranej przez niego z jej konta bankowego należności. Ponadto wskazał na szereg orzeczeń tut. Sądu, które w jego ocenie były dla niego krzywdzące, tj. (...)

Jeśli chodzi o podstawę prawną dochodzonego przez powoda roszczenia, to zacytowany wyżej przepis art. 417 k.c. stanowi realizację na płaszczyźnie ustawowej wyrażonej w art. 77 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasady odpowiedzialności państwa i jednostek samorządu terytorialnego za szkody wyrządzone niezgodnymi z prawem działaniami i zaniechaniami o charakterze władczym (w sferze imperium). Treść tego przepisu opiera się na założeniu, że podmiot sprawujący władzę, a nie obywatel, powinien ponosić ekonomiczne konsekwencje niewłaściwego wykonania tej władzy.

Odpowiedzialność Skarbu Państwa na podstawie tego przepisu oparta jest na zasadzie działania niezgodnego z prawem, co oznacza, że poszkodowany (tutaj: M. W. (2)) nie musi wykazywać, iż działanie lub zaniechanie, które stanowiło przyczynę szkody, było zawinione; wystarczające jest, by było ono niezgodne z obowiązującym przepisem prawa. Natomiast jego konstrukcja oparta jest na ogólnej formule deliktu. Tym samym przesłanki odpowiedzialności są następujące: 1) szkoda; 2) szkoda ta musi być wyrządzona przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej (w sferze imperium); 3) istnienie normalnego, adekwatnego związku przyczynowego między działaniem lub zaniechaniem przy wykonywaniu władzy a powstaniem szkody (art. 361 KC) (tak: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2013 r. wydana w sprawie o sygn. akt III CZP 23/13, OSNC 2013, Nr 11, poz. 122; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 4 listopada 2015 r. w sprawie o sygn. akt (...), Legalis; Z. Banaszczyk, w: Pietrzykowski, Komentarz, t. I, 2015, s. 1368, Nb 30). Tym niemniej zgodnie z ogólnymi zasadami rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c.), przyznanie odszkodowania zależne jest od wykazania przez poszkodowanego wszystkich przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej (R. Szczepaniak, w: Gutowski, Komentarz, t. I, s. 1601, Nb 11).

Jeśli chodzi o zasadę niezgodności działania lub zaniechania z prawem to ma ona miejsce w przypadku sprzeczności tego zachowania z normą prawną dekodowaną z obowiązującego przepisu prawnego, obojętnie, jakiej rangi (ustawa, ratyfikowana umowa międzynarodowa, rozporządzenie) (komentarz do art. 417 k.c., red. Osajda 2018, wyd. 20/P. Sobolewski)

W niniejszej sprawie, wbrew twierdzeniom powoda M. W. (1), należało stwierdzić, że Sąd zarówno w toku postępowania w sprawie z powództwa G. W. (2) przeciwko M. W. (1) o zapłatę prowadzonej pod sygn. akt (...), jak również w sprawie z powództwa M. W. (1) przeciwko G. W. (2) o zapłatę prowadzonej pod sygn. akt (...) podejmował decyzję zgodnie z treścią obowiązujących przepisów prawa.

W pierwszej z w/w spraw, Sąd zgodnie z treścią art. 218 k.p.c., który stanowi, że Sąd może zarządzić oddzielną rozprawę, co do pozwu głównego i wzajemnego, jako też, co do jednego z kilku roszczeń połączonych w jednym pozwie, bądź to głównym, bądź wzajemnym, albo w stosunku do poszczególnych współuczestników, wyłączył do odrębnego rozpoznania powództwo wzajemne M. W. (1) zgłoszone przez powoda w sprawie z powództwa G. W. (2) przeciwko M. W. (1) o zapłatę.

Wydanie zarządzenia, co do oddzielnej rozprawy pozostawione jest uznaniu Sądu i jest zarządzeniem o charakterze czysto technicznym. Wymaga ona, co prawda formy postanowienia Sądu, jednak nie przysługuje na nie stronom zażalenie. Celowość jego zastosowania ma miejsce wtedy, gdy okaże się, że rozpoznanie tych powództw (głównego i wzajemnego) lub roszczeń łącznie (przy kumulacji przedmiotowej) albo do wszystkich współuczestników formalnych bądź materialnych zwykłych (przy kumulacji podmiotowej) utrudni pracę Sądu lub spowoduje przewlekłość postępowania. Sprawa o sygn. akt (...), w czasie, kiedy M. W. (2) złożył powództwo wzajemne, była na zaawansowanym etapie postępowania, w tym postępowania dowodowego. Poza tym powództwo wzajemne zostało wytoczone w toku postępowania, przed 4 rozprawą, a nie na jego początkowym etapie, natomiast zgodnie z art. 204 § 1 k.p.c. powództwo wzajemne jest dopuszczalne, jeżeli roszczenie wzajemne jest w związku z roszczeniem powoda lub nadaje się do potrącenia. Powództwo wzajemne można wytoczyć bądź w odpowiedzi na pozew, bądź oddzielnie, nie później jednak niż na pierwszej rozprawie, albo w sprzecznie od wyroku zaocznego. Spóźnione powództwo wzajemne, co do zasady jest rozpoznane w osobnym postępowaniu (komentarz do art. 204 k.p.c. red. Marszałkowska-Krześ 2018, wyd. 22/E.

Rudkowska-Ząbczyk). Ponadto pozew wzajemny charakteryzował się brakami, stąd też Sąd zastosował, co do niego powołaną instytucję i wyłączył je od odrębnego postępowania.

Po zarejestrowaniu pozwu (pozwu wzajemnego) M. W. (4) pod sygn. akt (...), czyli w drugiej z w/w spraw, Przewodniczący Wydziału po ustaleniu opłaty sądowej od pozwu, zgodnie z treścią art. 130 § 1 k.p.c., które stanowi, że jeżeli pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pisma nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym, zastosował tryb naprawczy i wezwał powoda – M. W. (1) do zapłaty 6.000 zł we wskazanym terminie i ze wskazanym rygorem.

W tym miejscu należy wskazać, że uchybienie warunkom formalnym bądź fiskalnym (jak w w/w sprawie) hamuje wywołanie przez czynność procesową właściwych skutków procesowych zarówno w stosunku do Sądu, jak i drugiej strony lub innych uczestników postępowania (np. wyznaczenie rozprawy, doręczenia odpisu pisma, określenia wysokości należnej opłaty sądowej). Pismo dotknięte brakami wymaga uzupełnienia lub naprawienia (W. Siedlecki, Kodeks postępowania cywilnego, s. 243). Pozew wzajemny podlega, podobnie jak pozew główny, opłacie i zwrotowi w przypadku nieuiszczenia opłaty (art. 3 ust. 2 pkt 2 ustawy o kosztach sądowych).

Wezwanie do uzupełnienia braku fiskalnego pozwu zostało skutecznie doręczone M. W. (1) w dniu 3 lutego 2012 r. M. W. (2) do dnia 10 lutego 2012 r. nie uiszczył opłaty, ani nie złożył wniosku o zwolnienie od jej wniesienia. Powyższe zobligowało Sąd do wydania na podstawie art. 130 § 2 zd. 1 k.p.c., zarządzenia o zwrocie pozwu (pozwu wzajemnego) M. W. (1) z dnia 25 stycznia 2012 r. Odpis zarządzenia o zwrocie pozwu wraz z pouczeniem o możliwości jego zaskarżenia został doręczony M. W. (1) w dniu 8 marca 2012 r. Zarządzenie o zwrocie pozwu - z uwagi na brak jego zaskarżenia w terminie - uprawomocniło się w dniu 16 marca 2012 r. W dniu 2 maja 2012 r. M. W. (2) złożył zażalenie na zarządzenie z dnia 17 lutego 2012 r. o zwrocie pozwu. Postanowieniem z dnia 11 maja 2012 r., Sąd na podstawie art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 398 k.p.c. i art. 370 k.p.c. odrzucił zażalenie z uwagi na złożenie go z uchybienie 7 dniowego terminu na jego wniesienie. Zgodnie z treścią art. 394 § 2 k.p.c., termin do wniesienia zażalenia jest tygodniowy i liczy się od doręczenia postanowienia, a gdy strona nie zażądała w terminie przepisany doręczenia postanowienia zapadłego na rozprawie - od ogłoszenia postanowienia. Poprzez treść art. 398 k.p.c. przepis ten stosuje się odpowiednio do zażaleń na zarządzenia Przewodniczącego, którego przedmiotem jest zwrot pozwu. Natomiast art. 370 k.p.c., wskazuje, że Sąd pierwszej instancji odrzuci na posiedzeniu niejawnym apelację wniesioną po upływie przepisanego terminu, nieopłaconą lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również apelację, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie.

Powyższe opisane działania ze strony Sądu orzekającego w każdej z w/w sprawach były dokonywane prawidłowo zgodnie z treścią powołanych przepisów, które Sąd musiał obligatoryjnie zastosować. To pozwany z powodu - po pierwsze opóźnienia w złożeniu pozwu wzajemnego, po drugie uchybienia terminu do uiszczenia opłaty sądowej od pozwu, a - po trzecie nie zaskarżenia zarządzenia o zwrocie pozwu, mimo każdorazowego pouczenia, doprowadził do zatamowania toczenia się postępowania prowadzonego pod sygn. (...). Wbrew twierdzeniu M. W. (5) nie spowodowało to jednak zablokowaniem możliwości podnoszenia zarzutów i bronięcia się przeciwko roszczeniu obecnie już byłej żony G. W. (2) w sprawie o sygn. akt (...).

Skierowanie zarzutów przeciwko roszczeniu G. W. (2) w sprawie o sygn. akt (...) mogły być bowiem wniesione: w pozwie wzajemnym o ile pozew ten zostałby zgłoszony we właściwym czasie, czyli przed pierwszą rozprawą lub po doręczeniu odpisu pozwu bądź też w toku toczącego się postępowania. M. W. (2) w pozwie wskazał, że w sprawie(...) doszłoby do odmiennego rozstrzygnięcia, albowiem w przypadku złożenia powództwa wzajemnego byłby on uprawniony do zgłoszenia zarzutu potrącenia przysługującej mu wobec byłej małżonki. Jeśli chodzi o zarzut potrącenia to jest to czynność procesowa, który polega na żądaniu oddalenia powództwa w całości lub w części z powołaniem się na okoliczność, że roszczenie objęte żądaniem pozwu wygasło wskutek potrącenia. Powód, niezależnie od wytoczonego przez siebie powództwa wzajemnego, mógł teoretycznie, pomimo wyłączenia pozwu wzajemnego, podnieść tego rodzaju zarzut w sprawie o sygn. akt (...), który wówczas byłby przedmiotem analizy sądu. Nieskorzystanie z tego zarzutu, czyli jego niepodniesienie w toku tego procesu przez pozwanego M. W. (1), nie

wiąże się w żaden sposób z naruszeniem jego interesów, a więc nie może się on powoływać na krzywdę, ani szkodę z tytułu zapadłych w sprawie rozstrzygnięć, w tym rozstrzygnięcia końcowego, czyli wyroku. Poza tym, mimo zwrotu pozwu wzajemnego, powód miał możliwość wytoczenia kolejnego pozwu o zapłatę roszczeń, które mógł próbować przedstawić do potrącenia (na ile skutecznie będzie jeszcze o tym mowa). Powyższe stanowi, że we wskazanych sprawach nie można doszukiwać się niezgodnym z prawem działaniem Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Olsztynie, skutkującego szkodą bądź krzywdą powoda.

Na marginesie należy jeszcze wskazać, że art. 11 k.p.c. uregulowane zostały kwestie mocy wiążącej wyroku karnego w postępowaniu cywilnym, która oznacza, że w sprawie cywilnej niedopuszczalne jest dokonywanie jakichkolwiek własnych ustaleń, co do okoliczności, którymi Sąd jest związany w postępowaniu cywilnym. Nie mogą być w postępowaniu cywilnym dokonywane ani pominięte ustalenia faktyczne odnoszące się do osoby sprawcy, przedmiotu przestępstwa i czynu przypisanego sprawcy. Okoliczności te nie mogą być przedmiotem postępowania dowodowego ani oceny sądu (szerzej w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2012 r. wydanego w sprawie (...), LEX nr 1293974 i tam powołane orzecznictwo). P. związania ustaleniami wyroku karnego dotyczy sytuacji, w których poszkodowany czynem niedozwolonym, stanowiącym także przestępstwo, dochodzi roszczeń odszkodowawczych w postępowaniu cywilnym po wydaniu prawomocnego wyroku skazującego w postępowaniu karnym lub gdy chodzi o inne, niż obowiązek odszkodowawczy, skutki cywilne skazania. Badanie, czy w sprawie cywilnej ma zastosowanie art. 11 k.p.c. obejmuje ocenę, czy występują łącznie wszystkie elementy w tym przepisie wskazane, a zatem czy w postępowaniu karnym wydany został prawomocny wyrok skazujący za przestępstwo, którego popełnienie, jako okoliczność faktyczna, ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy cywilnej. Związanie Sądu cywilnego nie rozciąga się na inne, niż wskazane w wymienionym przepisie okoliczności, a zatem nie zwalnia tego Sądu od obowiązku zbadania wpływu popełnienia przestępstwa na dochodzone roszczenie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2003 r. wydany w sprawie(...),LEX nr 78825). Niewątpliwie jednak odnosi się do zarzutu potrącenia, należności, o których mowa w wyroku karnym, jako związanych z dochodzeniem roszczenia.

Powództwo w sprawie(...) zostało uwzględnione w przeważającej całości na rzecz G. W. (2). Trafność tego rozstrzygnięcia znajduje uzasadnienie przede wszystkim w wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 19 września 2012 r. wydanym w sprawie o sygn. (...) w którym to Sąd ten oddalił w całości apelację M. W. od w/w wyroku Sądu Okręgowego, jak również potwierdza go wydany w sprawie o sygn. akt (...) w dniu 8 lipca 2014 r. przez Rejonowy w O. wyrok, w którym Sąd ten uznał M. W. (1) za winnego tego, że w dniu 10 sierpnia 2009 r. w O., po wypłaceniu z rachunku G. R. prowadzonego w banku (...) przy ul. (...), na podstawie pełnomocnictwa udzielonego mu przez G. R., przywłaszczył sobie pieniądze w kwocie 120.000 zł tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 284 § 1 k.k. i za to skazał go na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności warunkowo zawieszając wykonanie orzeczonej kary na okres próby 2 lat. Oceniając więc ewentualne hipotetyczne szanse powoda na skuteczne podniesienie zarzutu potrącenia, celem przeciwdziałania roszczeniu byłej już żony, stwierdzić trzeba, że są one zerowe. Nie podlegają bowiem umorzeniu przez potrącenie wierzytelności wynikające z czynów niedozwolonych (art. 505 ust. 3 k.c.)

Natomiast pozostałe wskazane przez powoda w niniejszej sprawie orzeczeni, wydane w sprawach o sygn. akt - (...), w ocenie Sądu, jako prawomocne nie rodzą podstaw do domagania się przez powoda ani odszkodowania ani zadośćuczynienia. Nie stanowią przesłanki stwierdzenia, że powód był w jakikolwiek sposób krzywdzony przez Sąd. Niektóre sprawy zostały zainicjowane nie przez M. W. (1), a jego syna Ł. W., który był w nich powodem ((...)). Natomiast wyrok w sprawie rozwodowej oraz w sprawie pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności przeszły tok dwuinstancyjności na skutek złożenia od nich apelacji i ich trafność została potwierdzona rozstrzygnięciami Sądów wyższych instancji.

Prawidłowość rozstrzygnięcia w sprawie (...) potwierdził nie tylko Sąd II instancji ale i wyrok w sprawie karnej (...). Dlatego też nie sposób mówić tutaj o działaniach bezprawnych po stronie Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Olsztynie, rodzących uprawnienia odszkodowawcze bądź prawo do domagania się zadośćuczynienia po stronie powoda.

M. W. (2) nie wykazał żadnej z przesłanek odpowiedzialności, zgodnie z art. 6 k.c. – o czym wskazano na wstępie rozważań, a w szczególności szkody oraz krzywdy z tytułu zapadłych w sprawie rozstrzygnięć. Jego przeświadczenie polegające na uznaniu, że jest krzywdzony przez Sąd Okręgowy w Olsztynie, również nie znajduje jakiegokolwiek potwierdzenia w zebranym w sprawie materiale dowodowym.

Mając na uwadze całokształt powyższych rozważań, brak jest podstaw do przyjęcia, że możliwe jest postawienie Sądowi Okręgowemu w Olsztynie, jako jednostce organizacyjnej pozwanego Skarbu Państwa, zarzutu nielegalności jej działań, zwłaszcza, że zarządzenia w oparciu, o które powód konstruował podstawy odpowiedzialności pozwanego nie nosiły cech niezgodności z prawem. Sąd doszedł tym samym do wniosku, że powództwo w tym zakresie, jako niezasadne podlegało oddaleniu wobec braku przesłanek art. 417 § 1 k.c. o czym orzekł w pkt. I sentencji wyroku.

W związku z tym, że żądanie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie w jakiegokolwiek części, zbędne było również rozważanie, jaka mogłaby być odpowiednia wysokość zadośćuczynienia bądź odszkodowania z tego tytułu. W tej sytuacji zbędnym było odnoszenie się do podnoszonego przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia. Aby roszczenie mogło się przedawnić musi najpierw skutecznie powstać. W sytuacji jego ewidentnego braku nie sposób mówić o jego przedawnieniu.

Stosownie do art. 98 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, czyli koszty procesu. Zaznaczyć przy tym należy, że w myśl art. 99 k.p.c. oraz § 1 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa w sprawach, w których Skarb Państwa jest reprezentowany przez Prokuratorię, należne mu koszty procesu zasądza się na rzecz Skarbu Państwa w wysokości określonej według przepisów o wynagrodzeniu adwokatów. Co prawda, powód częściowo postanowieniem z dnia 13 lutego 2017 r. został zwolniony od kosztów sądowych, a mianowicie od opłaty sądowej od pozwu częściowo, tj. ponad kwotę 150 zł oraz od opłat sądowych od ewentualnie wnoszonych zażaleń, jednakże zgodnie z art. 108 u.k.s.c. powyższe nie zwalnia go od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi. Proces w sprawie niniejszej zakończył przegraną powoda, wobec czego jest on obowiązany do zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego. Pozew został wniesiony w okresie obowiązywania rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.). Stosownie do § 6 pkt 7 tego rozporządzenia stawka minimalna przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 200.000 zł wynosiła wówczas 7.200 zł i zgodnie z § 2 ust. 2 opłata za czynności radcy z tytułu zastępstwa prawnego mogła wynosić do sześciokrotności stawki podstawowej. O jej krotności decydował między innymi nakład pracy pełnomocnika, charakter sprawy (§ 2 ust. 1). Tym samym na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej, jako strony wygrywającej, należało zasądzić zwrot kosztów obejmujących wynagrodzenie pełnomocnika. Sprawa ta miała wielowątkowy charakter. Wymagała szczegółowej analizy sześciu odrębnych postępowań i przejrzenia 19 tomów akt będących przedmiotem pretensji powoda, a dodatkowo zapoznania się z rozstrzygnięciami w jego sprawie rozwodowej. Aczkolwiek nie uzasadnia to zastosowania sześciokrotności stawki podstawowej, ale czyni zasadnym dwukrotne jej podwyższenie w stosunku do stawki minimalnej. Nakład pracy pełnomocnika pozwanego i jego wkład w przyczynienie się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy uzasadniają na podstawie § 2 ust. 1 i 2 w/w rozporządzenia przyznanie pełnomocnikowi pozwanego wynagrodzenie w kwocie 14.400 zł, o czym orzeczono w pkt. II sentencji wyroku.

W niniejszej sprawie nie zaistniały przesłanki dla zastosowania normy art. 102 k.p.c. i nieobciążania powoda kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego dla celowej obrony. Jak wynika z twierdzeń powoda jego sytuacja finansowa się poprawiła. W czerwcu 2018 r. przeszedł na emeryturę (k. 455V). Jak wynika z jego wcześniejszego oświadczenia majątkowego przedtem nie otrzymywał przedtem żadnych dochodów. Utrzymywał się z pomocy syna. Posiada udział wynoszący 1/2 w nieruchomości zabudowanej położonej w O. (k.17). To on był inicjatorem tego postępowania. Wysokość jego żądania zdeterminowała wysokość kosztów należnych pełnomocnikowi strony przeciwnej.